

Anette Karlsson, här tillsammans med sin farmor Eva Karlsson.

Stöttepelare

Pensionärerna är viktiga stöttepelare i samhället. De bidrar till att upprätthålla Finlands nationalekonomi till exempel genom hobbyn, resor och genom att ta hand om sina barnbarn. En mor- eller farförälder som lyssnar och stödjer barnet också i svåra tider är guld värd.

Mor- och farföräldrars viktigaste arv till sina barnbarn är en relation som baserar på tillgivenhet och trygghet. Mor- och farföräldrar fungerar som en länk mellan nuet och det förflutna. De berättar minnen från tidigare generationer och hjälper barnbarnet att lära sig mer om världen och släkten. Dessutom ser barnet vad åldrandet för med sig – visdom och lugn, men också människans bräcklighet.

För ett barn är det viktigt att höra människor i olika åldrar tala, eftersom ett litet barn känner igen ändringarna i språkets toner och kan inse att mor- och farföräldrar talar annorlunda än föräldrarna. Det är viktigt att mor- och farföräldrar läser sagor för sina barnbarn. Allt för många treåringar kan inte prata ordentligt. Sakkunniga anser att orsaken är att barnen har allt mindre interaktion med sina föräldrar.

Barnen har mindre tid att öva på att prata, då föräldrarnas närvaro i vardagen har minskat bland annat på grund av tiden som används på sociala medier. Betydelsen av kommunikation mellan barn och föräldrar kan inte betonas tillräckligt, men samtidigt vill jag lyfta fram mor- och farföräldrarnas roll i att förbättra barnets talfärdigheter och överföra språket från en generation till en annan.

Alla familjer är olika, det är också mor- och farföräldrarna. Det bildas inte alltid nära förhållande mellan barnet och mor- och farföräldrarna och i vissa fall kan det vara bättre att barnet inte har personer som ökar instabiliteten i sitt liv. Därför är det viktigt att föräldrarna är huvudansvariga för att uppfostra sina barn och de beslutar om vilka relationer tillför mervärde till barnet.

Barnets rätt till sina mor- och farföräldrar ska dock inte hindras utan en tung och giltig orsak. Ändringar i lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt träder i kraft den 1 december 2019. Lagändringen preciserar vårdnadshavarnas skyldighet att skydda barnet mot våld, vårda relationer med personer som står barnet nära och medverka till att umgängesrätten tillgodoses. Den största praktiska förändringen är enligt mig att barnets rätt till sina mor- och farföräldrar kommer att stärkas.

Anette Karlsson, nyvald ordförande, Finlands svenska socialdemokrater

Kolumnen har publicerats i Arbetarbladet

PCF PCF'S SVENSKA DISTRIKT

Ordförande Marianne Laxén, mannelx@hotmail.com
Viceordförande Brita Helsing, 0400 421 140, brita.helsing@anvianet.fi
Sekreterare Stig Kumlin, 0400 500 584, stig.kumlin@pp.inet.fi

PCF'S STYRELSE Rauno Kousa, ersättare Stig Kumlin
FULLMÄKTIGE Marianne Laxén, Torsten Spring och Ritva Granholm ersättare

Ansvarig för hemsidan Erik Ekman
http://svenskadistriktet.elakkeensaja.fi

Ljuva 60-tal!

Henrik Meinander, professor i historia vid Helsingfors universitet, har gett sig i kast med att ur ett finländskt perspektiv beskriva det märkliga sextioalet. Hans bok bär visserligen underrubriken 'Finland och omvärld 1968', men den sträcker sig över en betydligt längre tidsperiod. Och skuggorna blev faktiskt långa.

Resultatet är en lyckad översikt över ett både dramatiskt, spännande och i många avseenden omvälvande tidskede. Meinander gör dessutom rätt i att inte enbart behandla demonstrerande studenter utan också andra händelser allt från den finländska landsbygdens avfolkning och jordbrukets omstrukturering över televisionens definitiva genombrott till stormaktspolitik och rymdkapplöpning.

1968 i centrum

Med all rätt understryker författaren den nyckelroll som Finlands socialdemokratiska parti från och med slutet av sextioalet skulle få både gällande inrikes- och utrikespolitiken. Det var då grunden lades. En stor del av åran för socialdemokratins växande inflytande tilldelas Mauno Koivisto som enligt Meinander ansågs väl "rustad att förstå och axla ansvar i komplicerade samhällsfrågor".

Det magiska 68-året står i alla fall i centrum. I bakgrunden fanns framför allt Vietnamkri-

get som nu eskalerade på allvar och som väckte stora protester överallt i världen. Det var då Förenta Staternas president Lyndon Johnson meddelade att han inte ställde upp för återval och kort därefter mördades både Martin Luther King och Robert Kennedy. I maj 1968 var hela Frankrike i gungning på grund av studentrevolten. Och i augusti tågade Warszawapaktens styrkor in i Tjeckoslovakien.

Meinander är väl medveten om den centrala roll president Urho Kekkonen spelade även när det gällde sextiotalsradikalismen. Via sitt omfattande kontaktnät blev han bekant med radikala studenter och kulturarbetare. Berömda var Kekkonens så kallade barnbjudningar dit han kallade ledande unga opinionsbildare på vänsterkanten.

Slutet på 'det glada sextioalet'

Men "det glada sextioalet", som många uttryckte det, skulle

snabbt slå över i en testuggande och dogmatisk vänstersekterism. Så gick det på många håll i Norden och den övriga västvärlden där maoistiska, trotskistiska, anarkistiska och till och med terroristiska element tog över det som en gång varit en frisinnad och öppen kosmopolitisk nyvänster.

Betydelsefullt i efterhand

Stora drömmar och planer hade 1968 års generation nog. Men politiska drömmar blir sällan verklighet. Tvärtom kan de som historien visar ibland rentav förvandlas till rena mar-drömmar. Tänk på Robespierre, Stalin, Mao och Pol Pot för att bara nämna några exempel.

Dessbättre slapp Finland den pärsern, eftersom vårt politiska system förmådde kanalisera protesterna in i konstruktiva och reformistiska banor. Henrik Meinander påminner om det faktum att många av de aktiva student- och ungdomspolitikerna från sextioalet under de kommande tre decennierna avancerade till ledande positioner i det finländska samhället.

Trots att de måste avstå från delar av sin ungdoms idealism skulle de ändå utöva ett stort inflytande på samhällsutvecklingen. "På så sätt kom året 1968 att bli betydelsefullt i efterhand", lyder Meinanders träffsäkra kommentar.

Henrik Helenius

Artikeln har publicerats i nättidningen Arbetarbladet i ett längre format

Kort NYTT

FN:s pågående arbete för äldres rättigheter

FN uppmärksammar äldres villkor på flera sätt inom sin verksamhet både vad gäller utvecklingen i världen och det arbetet med mänskliga rättigheter. T. ex. Agenda 2030 för en hållbar social, ekonomisk och miljömässig utveckling i världen tas ålder upp som en diskrimineringsgrund.

Även om det idag finns en samstämmig vilja bland FN:s medlemsstater att uppmärksamma äldres villkor och rättigheter, har det i flera år funnits låsningar mellan medlemsstaterna när det gäller själva formen, dvs behövs en ny konvention eller inte? Därför fokuserar nu FN:s öppna arbetsgrupp för äldre frågor istället på de sakområden som behöver belysas för att man ska kunna bedöma om en rättighet behöver förstärkas, i vilket avseende och hur då en sådan förstärkning

NORDISKA SAMARBETSKOMMITTÉEN I FINLAND

Deltagare vid styrelsemötet med NSK och seminariet i Haiko hotell i slutet av oktober.

skulle utformas. FN:s öppna arbetsgrupp har tagit upp följande frågor:

- Äldres rätt att inte bli diskriminerade på grund av ålder
- Rätt till skydd mot våld, övergrepp och försummelse
- Rätt till oberoende och självbestämmande

- Långtidsvård och vård i livets slutskede

2019 står frågorna om livslångt lärande och utbildning respektive social trygghet och pensioner på dagordningen.

NSK nyhetsbrev